

[Inger Hærms]

ventioner; lande som f.eks. Chile, Sydkorea, Sydafrika og Afghanistan, hvor man også hører om, at tortur finder sted, har dog underskrevet denne konvention.

I den nyligt udsendte menneskerettighedsrapport fra FN siges det, at 4.000 børn på 11 år og derover holdes varetægtsfængslet i Sydafrika, og at mange af dem udsættes for tortur. Hvad er det for mennesker, der kan give ordre til dette, og hvad er det for mennesker, der kan udføre sådanne ordrer?

Med denne konvention er det nu muligt for den uafhængige komité, som man ned sætter, af egen drift at undersøge, om der i en deltagerstat sker systematisk anvendelse af tortur, og i den forbindelse skal SF kun beklage, at Østlandene ikke har villet være med til at gøre denne kompetence obligatorisk. De kan naturligvis have deres grunde til ikke at ville være med her, men vi synes, det er en uklog handling, der kun kan vække mistænksomhed.

I øvrigt må man håbe, at komiteen vil komme til at fungere bedre end visse af FN-rapportørerne, hvis rapporter over menneskerettighedsforholdene i visse lande er temmelig utilfredsstillende. Jeg tænker f.eks. her på dem fra Iran og Chile.

Indtil nu har 56 lande undertegnet konventionen, og kun 14 har før Danmark ratificeret den. Der ligger et stort ansvar på disse lande med hensyn til at lægge pres på de lande, som står udenfor, for at få dem til at undertegne og ratificere konventionen.

Stinus (RV):

Det Radikale Venstre kan naturligvis give tilslutning til, at Danmark ratificerer FN-konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Det vil være i god overensstemmelse med Danmarks hidtidige politik på menneskerettighedsområdet. Danmark vil hermed blive det femtende land, som ratificerer konventionen. Det er at håbe, at yderligere fem lande inden længe vil finde anledning til ratifikation, således at konventionen kan træde i kraft. Men af endnu større betydning er det naturligvis, at endnu flere lande end de 56, som indtil nu har underskrevet, følger efter både med underskrift og ratifikation, og allervigtigst er det naturligvis, at konventionen derefter bliver efterlevet.

Det Radikale Venstre er enig med udenrigsministeren, som i sin skriftlige fremsættelse udtaler, at bekæmpelse af anvendelse af tortur til stadighed er en aktiv faktor i dansk udenrigspolitik. Sådant skal det være.

Udenrigsministeren nævner også i fremsættelsen oprettelsen af FN's frivillige fond for torturofre og oprettelsen af Det Internationale Forsknings- og Rehabiliteringscenter for Torturofre i København som eksempler på henholdsvis officiel og privat dansk indsats. Dermed er udtrykt holdninger til – eller snarere imod – den ligegyldighed, som ofte er det, der rammer torturofrene hårdest. Lægechefen ved Centeret for Torturofre i København, Inge Kemp Genefke, har skrevet en bog med titlen »Torturen i verden, den angår os alle«. I bogen, som burde læses af alle, er citeret et digt af Halfdan Rasmussen, som jeg vil tillade mig at citere her:

»Ikke bødlen gør mig bange, ikke hadet og torturen,
ikke dødens riffelgange eller skyggerne på muren,
ikke nætterne, når smertens sidste stjerne styrter ned,
men den nådeløse verdens blinde ligegyldighed.«

Det Radikale Venstre deler i øvrigt udenrigsministerens beklagelse af, at smerte eller lidelse, som er en del eller følge af lovlige sanktioner, altså f.eks. korporlige straffe som piskning eller direkte lemlæstende straffe, som jo også kendes i nogle lande, ikke er omfattet af den definition på tortur, som findes i konventionens artikel 1.

Vi har noteret os, hvad der i bemærkningerne til forslaget er anført om, at handlinger, som indebærer tortur, ikke kan medføre ansvarsfrihed efter den militære straffelovs § 9, og er tilfreds med denne understregning.

Ifølge konventionens artikel 3 må der ikke ske udvisning, tilbagesendelse eller udlevering af udlændinge til et land, hvor der er vægtige grunde til at formode, at den pågældende risikerer at blive udsat for tortur. Det er da nok rigtigt, at dette er opfyldt ved bestemmelser i udlændingeloven, men jeg håber alligevel, at Danmarks ratifikation vil blive benyttet til en indskærpning af både konventionens og udlændingelovens bestemmelser over for alle relevante danske myndigheder.